

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 9, ANUL XIII.

Sabiu, in 31 Ian. (12 Febr.) 1865.

Telegrafulu este de doua ori pe septem-
man: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditur'a
oiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra expeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelate parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8. fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri strainé pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litero
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Amesuratu promissiunei n6stre din nr. din urma sun-
temu in placut'a positiune a poté comunicá cititoriloru nostri

Cuventulu.

care l'au adressatu Esc. Sea Par. Mitropolitu Andreiu Br.
de Siagun'a, cá conducatorul deputatiunei románe,
cátra Maiestatea Sea Imperatulu.

Maiestatea V6stra C. R. Apostolica!

Preagratiusulu si Serenissimulu nostru
Domnu!

Candu Maiestatea V6stra cu 17 ani inainte V'ati suitu pe
sacratulu tronu alu gloriosiloru Vostri strabuni, Maiestatea
V6stra V'ati induratu a proclamá principiulu celu mare evan-
gelicu alu indreptátrei egale pentru t6te bisericile crestinesci
si pentru t6te pop6rele, cari intielpt'a ocarmaire a prove-
dintiei domnediesci le-au impreunatu sub sceptrulu celu fe-
ricitoriu alu serenissimei case domnit6re Habsburg-Lothringen
intr'unu imperiu potinte si inca de sute de ani le-a legatu
in modu nedeslegabilu.

Prin acést'a in credinciosele pop6re ale Maiestatei V6stre
se desceptara cele mai vii sperantie, si ele fericeseu cu mul-
tiamita numele iubitolu Monarchu, cáru'a Domnedieu i-a datu
intielepciunea, poterea, tari'a si dilele, pentru de a sigilá pen-
tru t6te vécurile promissiunea cuventulu imperatescu cu fapt'a
cea salutifera a implinirei.

Desceptate si inaltiate de bucuria prin resolutiunea cea
mare gener6sa a Maiestatei V6stre, si-int6rsera ochii cátra
unu venitoriu mai frumosu mai cu s6ma acele biserici si po-
p6re, cáror'a pán'acum din nefav6rea impregiuráriloru nu le
lucise, incaldindu, in t6tasplend6rea seas6releegalei indreptátri.

Si noi Románii de credint'a greco-orientala din Trans-
silvani'a si Ungari'a, uitandu unu trecutu indelungatu si plinu de
suferintie, radicaramu ochi plini de incredere neclatita cátra tro-
nulu Maiestatei V6stre, cáci numai dela a V6stra gratia, drep-
tate si indurare se poteá asceptá re'nvierea unui dreptu ve-
chiu istoricu alu bisericei greco-orientale, a unui dreptu a-
fundu inradacinatu in memori'a credinciosulu poporu.

Rogárele n6stre preaumilite, insotite de simtiementulu cred-
dintiei celei neschimbaci6se nici candu clatinat6re de suditi, au
aflatu in inim'a celui mai nobilu Monarchu cea mai grati6sa
ascultare.

Prin scris6rea de mán'a imperat6sca din 24 Decembre
anulu espiratu, V'ati induratu Maiestatea V6stra a 'neuviinti'a :
cá pentru Románii greco-orientali din Transsilvani'a si Un-
gari'a sa se 'nfiintieze o mitropolia auton6ma, coordinata cu
cea serb6sca, si cá biserica episcop6sca din Transsilvani'a sa
se radice la demnitatea metropolitana.

Cea mai profunda recunoscintia a nespusei binefaceri a
acestui preainaltu actu de gratia imperat6sca, ne aduce pre
noi, cari in acestu momentu solemnu ne simtímu petrunsi pán'a la su-
fletu, la treptele sacratulu tronu, pentru de a aduce cu cea
mai mare supunere Maiestáti V6stre c. r. apostolice, a cá-
rei preainalta gratia si parint6sca bunavointia si pre Románii
de credint'a greco-orientala i ia intr'alu seu scutu potinte,
cu manifestári necurmate de parint6sca gratia si dilectiune, —
cele mai venerat6re, mai calde si mai intime ale n6stre sim-
tieminte de multiamita.

Mai tare in sa si mai eficace decátu propriulu nostru simtiu
de multiamita se va pronuncia netrecat6rea multiamita a in-
tregulu poporu de credint'a greco-orientala din Transsilva-
ni'a si Ungari'a, a cáru pietate vener6za preagrati6s'a infini-
tiare a mitropoliei lui, pentru t6te vécurile cá unu monumentu
duratoriu alu gratiei, dreptáti si indurárei imperatesci.

Prin nealterabil'a silintia, de a cresce imperatiei lui Dom-
nedieu crestini evlaviosi, statulu cetatienu folositori, si intru
amend6ne serenissimei case domnit6re austriace suditi tot-
deun'a credinciosi si in véci multiamitori, biserica romána
greco-orientala se va névoi a remané totdeun'a si in t6te tem-

purile d6mna de gratia si binefacerea imperat6sca, de carea
s'au impartasitu cu atáta profusiune si de carea salutifera
mán'a a Maiestatei V6stre sa se 'ndure preagrati6s'u a-i face
parte si de aci 'ncolo la deplinirea marelui opu inceputu.

Domnedieu sa Ve tina, sa Ve sent6sca si sa Ve umbr6sca
pre Maiestatea V6stra spre binele, fericierea si pacea toturoru
bisericelelu si pop6relelu intr'unite sub potintele sceptru alu
glori6sei case imperatesci a Austriei!

Deputatiunea romána, carea a fostu priimita de

Mai. Sea in audiintia privata in 6 Febr. (25 Ian.), consta din
urmatorii 21 *) membri: Archiepiscopulu si Mitropolitulu
Baronu de Siagun'a, Episcopulu Aradulu Procopiu Ivaci-
covicu, marele proprietaru Andreiu de Mocioni,
Septemvirulu Simeonu Popovicu, Consiliarulu aulicu
transilvanu Dimitriu Moldovanu, Archimandritulu Ioann
Popasu, Comitele supremu alu comitatulu Aradulu Geor-
giu de Pop'a, Vicepresidintele Tablei regesci si alu dietei
transilvane Ioann cavaleru de Alduleanu, Capitanulu
supremu alu districtulu Fagarasiulu Ioann Branu de Le-
m6ny, Administratorulu comit. alu Cetáti de balta Ioann
cavaleru de Puscaru, Assessorulu Tablei regesci din
Pest'a Viacentiu Babesiu, Secretarulu aulicu la Cancela-
ria ungara Ioannescu, Protosincelulu Archidiecesei trans-
silvane Nicolau Pope'a, Protosincelulu diecesei aradane Mi-
ronu Románu, Protopresbiterulu Lugosulu Ioann Marcu,
Protofiscalulu comitatulu Carasiulu Filipu Pascu, Asseso-
rulu tribunalulu comitatu camb. alu Aradulu Bogdanu, pro-
prietarulu de fabrica din Biserica—alba Radulovicu,
Curatorulu Bisericei din Lugosiu, negot. Constantinu Udrea,
Consiliarulu regescu Dr. Constantinu Pomutiú, in fine pri-
marulu Caransebesulu Ioann Peti'a. — In sér'a acesteidile
da Mitropolitulu Siagun'a deputatiunei unu banchetu in ote-
lulu „la curtea austriaca.“ (Pela incheierea diariulu ne sosi
si corespundint'a dte Vienn'a, ce o comunicámu mai josu. Red.)

Dela Senatulul imperialu.

In siedinti'a 25. din 3 Februaru (22 Ian.) intréba
mai antáiu Giskra pre presidele comitetulu pentru júdeca-
toriele marine, pentru ce nu-si predá operatulu casei? —
Schuler—Libloy cá unulu din referintia comitetulu de
petitiuni referé asupr'a petitiunei unui soldatu evreu: cá sa
se concéda si Evreiloru a se asiedia in granit'a militara; se
recomanda regimulu. Brolich referé asupr'a unei petiti-
tuni a societáti postovariloru din Reichenau (Boemi'a), cari ceru
a li se face si loru parte la liferárele de postavu pentru armata. Re-
ferintele recomanda rogarea din punctu de vedere politicu, umani-
tariu si moralu; si dupace Czupr mai vorbesece totu in intielesulu
acést'a, ear Skene (fabricantu de postavu) incontra, se prii-
mesce propunerea comitetulu: a se recomandá petitiunea re-
gimulu spre deosebita consideratiune. — Apoi se alege co-
mitetulu asiá namitu Giskra—Plenerianu, adeca comitetulu
pentru propunerea lui Giskra privit6re la cuventulu ministrulu
Plener, in care intra: Br. Pratohevera, Br. Tinti,
Dr. Giskra, Conte Kuenburg, Hofen, Dr. Hass-
mann, Gull, Dr. Gschier si Dr. Ofner. —

Alu treilea obiectu in fine e desbaterea asupr'a pro-
positiunei regimulu privit6re la imputinirea
contributiunei personale in Transsilvani'a.)

Obert predá referat'a comitetulu. Contr'a proiectulu
suntu inscrisi Schneider si Sadil; pentru proiectu
Filtsch si Br. Tinti, mai pe urma si Schuler—Li-
bloy, Baritiu si Manu.

*) In intielesulu acést'a vine a se indreptá numerulu de 16
membri, trecutu intr'o parte a esemplareloru din nr. din urma
dupa datele defectu6se, ce aveamu atunci. Red.)

5) A se vedé atátu proiectulu regimulu cátu si alu comitetulu in nr.
7. alu acéstui foi. Red.)

Schneider afla, ca Transsilvania, cu toate ca au primitu atatu la 1848/9, catu si de atunci incóce, totusi nu póte pretinde cu dreptulu, cá deficitulu eii sa-lu acopere celelalte tieri, a cároru industria si comereiu inca mergu atatu de reu. In fine propune, a se redá proiectulu regimului comitetului, spre a cercetá si referi si despre aceea, nu cum va deodata cu mputinarea dárei personale s'aru póte urcá dárea de pamentu? E sprijinitu fórtetare.

Filtsch demustra, ca Transsilvania e mai ingreuiata cu dárite decátu alte tieri. Déca in Transsilvan'á dárea de pamentu face numai 10%, ear intr'alte tieri 16%, apoi inca si aceea e prea multa pentru Transsilvan'á cea seraca. In punctulu acelu, cá sa se mputneze dárea personala, consimte cu comitetulu, dar intr'aceea cá deficitulu sa se acopere din mijlócele tierei, nu, — cáci nu scie, de unde si din ce mijlóce.

Sadil propune: cá proiectulu respectivu aici sa se transpuna comitetului pentru reform'á dárilor, spre a-lu considerá si pre elu la desbaterile sele. (Nu afla sprijinire de ajunsu.)

Br. Tinti e atatu contr'a proiectului regimului si comitetului, catu si alu lui Schneider; elu va, in modu mai favoritoriu decátu insusi comitetulu, cá dárea capului in Transsilvan'á in summa de 411,000 fl. sa se stérge de totu cu atát'a mai ver-tosu, cáci e unu postu perdutu, adeca o summa, carea esista numai pe hartia, ear in realitate nu se póte incassá. (Va urmá.)

Protocolu

ce s'a luat in siedinti'a comitetului Asociatiunei transilvane romane tinuta sub presidulu Ilustratei Sele domnului Consiliaru Petru Manu (celu mai betranu membru alu comitetului dupa etate), fiindu de fatia dintre membrii comitetului d. Consiliaru Dr. Pavelu Vasiciu si Dr. Ioanne Nemesiu; dintre dd. membrii suplenti: d. Consiliaru gubernialu Paulu Dunca, d. prof. Z. Boiu, d. prof. Ioanne Popescu si d. prof. Nicolau Cristea; apoi dintre oficialii Asociatiunei; d. Secretariu II. Ioanne V. Rusu, Cassieru Constantin Stezaru si d. Controloru Ales. Bacu.

§ 9. D. presiedinte presentéza raportulu despre starea cassei Asociatiunei pre tempulu acestei siedintie, din care raportu se vede, ca cass'a Asociatiunei, — dupa subtragerea erogatiunilor de pana acum, — are in proprietatea sea summa de 21,481 fl. 35 xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 10. Se citește o hartia a Escellentiei Sale Domnului Ministru de Statu Cavalerulu de Schmerling de dto 22 Ianuaru nr. ⁴⁰⁰ l. 1865, in poterea cárei'a, cu prim. de st. vire la rogarea comitetului Asociatiunei de dto 10 Septembrie 1864, Escellent'á Sea Domnulu Ministru de Statu binevoiesce a aduce la cunoscinti'a comitetului Asociatiunei transilvane romane, cum ca c. r. Academia de sciintie a decisu a impartasi Asociatiunei transilvane din raporturile, scriptele si publicatiunile sale, cáte au esitu pana acum si se mai afla inca disponibile.

Acésta incunoscintiare, Comitetulu Asociatiunei o ia spre cea mai placuta sciintia si totdeodata intre acclamatiuni de: „Sa traiésca“ si-esprime Esc. Sale Domnulu Ministru de Statu, cordial'a sea multiamita.

§ 11. Inaltulu Guberniu regiu pre langa hart'á de 10 Ianuaru 1865 nr. 34624. 1864 tramite in folosulu bibliotecei Asociatiunei o carte de mare pretiu intitulata „Radortu austriacu asupra espositiunei internatiunale din Londonu, tinute in a. 1862, de prof. Dr. Iosifu Arenstein.“

Conclusu. Comitetulu priimesce acestu ofertu prelanga espressionea celei mai cordiale recunoscintie, si totdeodata respectivulu d. bibliotecariu alu Asociatiunei se insarcineza a petrece numit'a carte in catalogulu cártiloru daruite in folosulu bibliotecei Asociatiunei.

§ 12. Secretariulu II. presentéza unu conspectu alu cassei Asociatiunei, despre interesele obligatiunilor publice si ale asemnatiuniloru ipotecarie, care interese, dupa coupónele respective in 28 Ianuaru 1865 s'au incassatu la fondulu Asociatiunei; summa aceluor interese face in bancnote 308 f. 66 xr. v. a. eara in argintu 22 fl. 25 xr. v. a.

Se ia spre sciintia.

§ 13. Se citește o hartia de 7 Fauru 1865 a dlui Ales. Bacu Cancelistu belicu si Controloru alu Asociatiunei transilvane romane, prin carea acestu oficialu alu Asociatiunei, aducendu la cunoscinti'a comitetului, ca Domni'a Sea e transpusu la Timisiór'a in activitate, prin urmare ca are a se departá din Sabiu, — totdeodata se róga, cá comitetulu sa binevoiesca a-i substitui pre unu altu barbatu in locu-i, si a dispune predarea cassei Asociatiunei. — Totu in

asta hartia, numitulu oficialu alu Asociatiunei, si-esprima multiamit'a sea atatu Comitetului, catu si adunarei generale, care a binevoitu a-lu onorá cu increderea sea. —

Conclusu. Comitetulu considerandu fidelulu si neobositulu servitiu facutu in interesulu Asociatiunei trans. rom. din partea acestui barbatu in calitate de controloru alu Asociatiunei, la propunerea d. membru alu Comitetului Dr. Payelu Vasiciu se afla motivatu a decide, cá pre langa descoperirea parerei de reu, — sai se esprime in numele Asociatiunei multiamita (in scrisu) — pentru servitiile si ostenelele sale, dovedite pan'acum in favórea Asociatiunei.

Ear pentru portarea afaceriloru de controloru alu Asociatiunei in loculu dlui Bacu se substitue d. prof. si membru suplentu alu comitetului Ioanne Popescu, denumindu-se totdeodata o comisiune in persónele dd. membri ai comitetului Dr. Ioanne Nemesiu si Nicolau Cristea, care sa esiste la predarea cassei Asociatiunei in primirea substitutului Controloru.

§ 14. Secretariulu II. propune, ca din actele Asociatiunei sa se tramitia cáte unu esemplariu, reuniunei pentru cunoscinti'a patriei (der Verein für Siebenbürgische Landes-Kunde.)

Acésta propunere se priimesce din partea comitetului cu aceea adaugere facuta la propunerea d-lui membru Dr. Vasiciu cá totcuaceoacasiune, sa se tramita cáte unu esemplariu din actele Asociatiunei, si reuniunei sciintieloru naturale din patria — (der Siebenbürgische naturwissenschaftliche Verein.)

§ 15. Secretariulu II. raportéza, cumca dela institutulu c. r. geologicu din Vienn'a (k. k. geologische Reichs-Anstalt) s'au tramisu in folosulu Bibliotecei Asociatiunei, treidieci si trei volume din cronicile aceluasi pre anii trecuti.

Se ia spre sciintia, pre langa cea mai caldúrsa recunoscintia.

§ 16. Secretariulu II. raportéza apoi in ordine despre sumele incurse la fondulu Asociatiunei dela siedinti'a trecuta a comitetului pana la cea presenta si anume:

a) dela d. librariu S. Filtsch pentru cinci esemplarie din actele adunárilor gen. I, II. si III. dupa subtragerea rabatului de 20% s'au incassatu 4 fl. b) Prin d. Prot. si colectoru Ioanne Petricu s'au administratu Secretariului Assoc. unu Napoleondoru, tax'a de m. ord. pentru d. Ioanne Panaiotu negociatoru in Focsiani. c) Prin d. Adm. prot. si colectore Ioanne Melianu s'au tramisu la fondulu Asociatiunei, parte cá tace restante, parte tacs'a pre anulu curente 60 f. d) Prin d. Protopopu si colectore in Lipov'a Ioanne Tieranu tacs'a restanta de 15 f. e) Prin d. Protopopu si colectore in Nocrichiu Gregoriu Mieru tacs'a rest. de 25 f. f) Dela d. Assessoru de sedria in Mociu Alessandru Dorabantu pre anii 1864 si 1865. 10 f. g) Dela d. Prot. in Muresiu—Uiór'a Leontinu Leonteanu m. n. 5 f. h) Prin d. Prot. si colectoru in Lipov'a Ioanne Tieranu tax'a rest. pre anii 186²/₃ si 186³/₄ 10 f. i) Prin d. Dr. Atanasin Siandoru din Aradu, prentu d. avocatulu Lazaru Ioanescu pre an. 186³/₄ 5 f. k) Prin d. Prot. si colectore in Bai'a mare Teodoru Szabó pentru d. emeritu Protop. Georgiu Molnaru 5 f. l) Deadreptulu la cass'a Asociatiunei a mai incursu cá tace restante summa de 35 f.

Se ia spre sciintia.

Cu acestea s'au incheiatu siedinti'a Comitetului Asociatiunei transilvane romane pe la 11¹/₂ óre inainte de amédi. Petru Manu m. p., Ioanne V. Rusu m. p. Secretariu II.

I. Adunare generala a Societáti literarie din Bucovin'a.

Dupa o corespundinti'a „Concordiei“ din Cernautiu aflámu, ca societatea pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu din Bucovin'a si-au serbatu cea d'antáiu adunare generala in 11/23 Ianuaru a. c. sub presiedinti'a d. Georgiu Cavaleru de Hurmusachi.

Adunarea generala s'a tinutu in salele dietei bucovinene si fu deschisa prin unu cuventu alu d. presiedinte despre insemnatarea scopului societáti, si prin care multiamini marimosului monarchu pentru ingrijirea parintésca ce o are cátra tóte natiunile; prin care multiamini comitetului dietalu pentru concederea localitátiloru si prin care pe urma multiamini tuturoru cáti au conclucratu la infiintiarea societáti. Cuventarea au fostu urmata de acclamatiunile cele mai vii ale adunarei celei numeróse pentru Maiestatea Sea Imperatulu si Ducele Bucovinei si pentru societatea romána.

Dupa aceea citi D. Secretariu A. Dimitroviti'a dárea de séma a comitetului, in urm'a cárei'a se vede ca averea tinerei societáti constá din 500 opuri si unu fondu de 3000 f. in obligatiuni, afara de recuisite si mobile s. a., ce fu priimitu cu multiamita din partea adunarei.

Dupa ficsarea a 6 stipendii de cáte 50 f. pentru gimnastisi si realisti, si hotarirea a duoru premii de cáte 10 #, unulu pentru o descriere scurta a Bucovinei in privinti'a istorica, geografica si topografica, si altulu o scurta descriere a

stărei scôleloru populare in Bucovin'a, se otari că sa dé societatea o fôia lunaria, care sa refereze despre activitatea societății, sa cuprinda opuri sciintifice și literarie. Corêspundintele asigurêza, ca foiei proiectate i s'au apromisu cu caldura ajutoriu din mai multe părți.

Dupa acêst'a urmă denumirea membriloru onorari, cari suntu: Vasiliu Alessandri, Dimitriu Bolintineanu, Mitropolitii Siagun'a și Siulutiu, Eppii Hakman și Ivacicovicu, Archim. Popasu, presied. L. V. Poppu, Andreiu Mocioni, Baritiu Babesiu, Cipariu, Laureanu, Papiu Ilarianu, Pumnulu, Costache Hurmusache, Eudosiu Hurmusache, Samuilu Andreovicu și Vasiliu Ioannovicu.

Comitetulu realesu se compune din urmatorii dd:

Presiedinte D. G. cavaleru Hormusache, vicepresiedinte Prof. Ioann Calinciucu, secretariu Amyrosiu Demitroviti'a; membrii suntu: Alessandru cavaleru de Costinu, Nicolau cavaleru de Zota, prof. Vas. Mitrofanoviti'a, Leonu Ciupercovicu, Oreste Renei de Hersieni, prot. Ioann alu lui Georgiu Sber'a, prof. Michailu Calinosechi, prof. Paulu Puicu, Par.Artemiu Ieremievicu și Leonu Popescu.

Nefiindu tempu (?Red.) pentru cetirea disertatiunei, care eră pregatitu Ioann Sber'a a o citi. In fine se otari a rugá prin o adresa pre Ven. Consistoriu alu Bucovinei sa deá mâna de ajutoriu intru sprijinirea „societăției“.

Adunarea se nchise cu o cuventarea din partea Presiedintelui.

Ne bucurâmu și noi candu vedemu, ca fratii Bucovineni suntu cu atât'a zelu pentru progressulu natiunali, și le dorimu din anima, că intreprinderea sa nu intempine nici o greutate ci din contra spriginu de tôte părțile. I poftimu, că ea sa crêsca și sa se desvólte cum si-desvólta și arborele ramii sei, sub cari sa scutêsca pre fiii natiunei, pentru a câroru prosperare este intemeiata, și cari rami sa produca fruptele, cu cari natiunea sa-si pôtá stemperá lipsele și neajunsele seie.

Congressulu serbescu

se va deschide in 25 Ian. (6 Febr.). Comissarulu c. r. congressualu, maiorulu generalu Baronu Philippovic și Episcopii din Bud'a, Versietiu și Paeratiu, impreuna cu unii dintre deputati, au sositu la Carlovitiu; membrii români chiamati se crede ca voru sosi pâna pe 3/15 Februaru. — Celu d'antâiu obiectu, ce va veni la ordinea dilei, va fi **reducerea și dotarea preotiloru lumesci.** (O ndegetare vrednica de consideratiune și pentru fiitórele nôstre sinóde!)

Drumuri de feru romanesci.

Sub titlulu acêst'a ne aduce Herm. Ztg. urmatórea scire despre drumuri de feru din Romani'a, care și dens'a o scóse din „la Voix dela Roumanie“. Aceea suna:

Ne grabimu a aduce la cunoscinti'a cititoriloru nôstri, ca concessiunea ce s'au fostu datu societății Ward, au fostu favorita de norocu in Londonu. In urm'a sciriloru ce le-amu priimitu suntemu in placuta positiune a impartasi cititoriloru nôstri: ca societatea drumurilor de feru generala engleza au incunoscintiatiu cficiosu pre regimulu romanescu, despre aceea, ca ea ins'a va luá intreprinderea acêst'a a mâna și ca e gat'a a-si pune traceu'a in lucrare, deca i se voru face acele concessiuni, de care se bucura societatea moldava. Mai incolo au asigurat mai multe case mari de finantie și industria activ'a loru conlucrare in favórea drumurilor nôstre de feru. Statutele societăției acêst'e suntu dejá tiparite, și regimulu in scurtu tempu se va pronuncia asupr'a loru.

Despre planulu acestoru drumuri de feru aflâmu, ca M. John Bundú cá ingineriu diriginte are de cugetu a substerne comitetulu din Londonu rezultatele studiiloru despre mai multe sectiuni ale rociului și cu deosebire proiectulu liniei dela Bucuresci la Giurgiu. Indata dupa ce voru fi priimate aceste planuri de către societate, voru fi asternute din partea concessionariloru ministeriulu de lucrâri publice spre intarire.

Suntu tôte prospectele, ca emisiunea actieloru va fi câtu mai curendu și ca lucrârile se voru poté incepe pentru cea d'antâiu sectiune Bucuresci—Giurgiu inca in primavér'a viitóre.

Mai amintimu aci, M. W. Henri Ward amesuratu legei nôstre de concessiuni a depusu inca in lun'a lui Aprile a. tr. cá cautione 300,000 franci in tesaurulu statului.

Societatea Ward e acum in cea mai buna positiune de a demonstrá seriositatea sea in privinti'a intreprinderiloru acestora, și nu ne indoimu nici câtu de pucinu, ca atâtu camerele câtu și regimulu nu voru face acele concessiuni, care le-au facutu cu societatea moldava?

La acestea adauge „Herm. Ztg.“ etc. ca óre pricepevoru cei din cas'a ablegatiloru din Vienn'a admonitiunea acêst'a a regimelu romanescu, care se vede a se indreptá cu liniile sale preste Giurgiu către Varn'a și Constantinopole, și nu se

voru adoperá a legá lini'a cea mai scurta cu Bucurescii, cá sa nu remanemu eschisi dela lini'a européna?

Noi adaugemu, ea regimulu romanescu se vede ca tocmai din caus'a incópciârei pe calea cea mai scurta vrea sa o incungiure, vrendu sa ne arate, ca noi nu-lu potemu silu sa lege tocma unde voimú noi. D. Maager dar se vede cá totúsi au cunoscutu mai bine firea regimulu de preste Carpatii, candu diceá ca noi trebuie sa avemu privintia și la interesele celoru de dincolo. Preste tocme'l'a cea buna nu e nimic'a. Dar in casu candu s'aru intemplá, de ce ne e frica la toti, óre cine va portá vin'a?

Vienn'a, 25 Ianuariu. Grandiós'a deputatiune a Româniloru gr. resariteni din Ardealu și Ungari'a, condusa de Escel. Sea Par. Archiepiscopu și Mitropolitu Andreiu Barónu de Siagun'a, se infacisiá astadi la 1 óra dupa amédi la Maiestatea Sea Imperatoriulu, in audiintia speciala, spre a aduce, in numele Româniloru gr. resariteni, omagial'a loru multiamire și recunoscintia, pentru resolvirea favorabila a petitiuniloru loru celoru drepte, implinirea dorintieloru loru celoru ferbinti, incuviintiarea Mitropoliei loru celei beitrâne. Deputatiunea au constatu din 21 membri, persóne distinse din diferitele părți ale Ardealului, Banatului și Ungariei, și anúmitu: (Urméza numele espuse mai susu, care nu le mai repetimú. Red.)

Escellentia Sea Par. Mitropolitu au tinutu o avorbintia fórte corespondiatóre actului celui mare, plina de recunoscintia, multiamire și loialitate către Maiestatea Sea, de cuprinsulu urmatoriu: (S'a posu in fruntea foii. Red.)

La care Maiestatea Sea Imperatoriulu se indurá a respunde cam in sensulu acêst'a:

Me bucuru, ca amu potutu implini dorintiele Româniloru gr. orientali prin incuviintiarea Mitropoliei. Poporulu român totdeun'a au fostu credinciosu și loialu, și prin actulu acêst'a i-amu datu unu semnu nóu de grati'a mea. Speru, ca și in viitoriu elu va fi asemenea de credinciosu și loialu. — Dupa aceea se indurá Maiestatea sea a schimbá cate-va cuvinte cu fiecare membru alu deputatiunei, și dupa ce mai adause apoi către toti ca se bucura totodata și pentru ca cârm'a bisericei se concrediá barbatulu (Mitropolitulu) celui multu merítatu pentru tron și biserica, a cârui portare dela Carlovitiu au inlesnit multu resolvirea Mitropoliei, — dimise deputatiunea. Dela Imperatoriulu se duse deputatiunea la Archiducele Rainer, apoi pre la toti Ministrii și cel doi Cancelari aulici, alu Ungariei și alu Ardealului, spre a le multiami și acestora pentru bun'a vointia, cu carea au sprijinitu caus'a Mitropoliei române, și pretutindenea intempiná cea mai buna priimire.

Dupa finirea acestoru infacisiári serbatoresci aduse deputatiunea prin Présantia Sea Par. Episcopu Procopiu Ivacicovicu o multiamire sincera și Escellentiei Sele Par. Mitropolitu, pentru conducerea cea intielépta, și apoi dupa acêst'a se intrunira toti membrii deputatiunei la unu prândiu frugalu datu din partea Par. Mitropolitu la otelulu „Zum Oestereichischen Hof“, in onórea dilei, la care se dede espressione celoru mai vii simtieminte de bucuria, de concordia și adeverata fratietate. —

Se pôte dice, ca deputatiune româna asiá numerosa și asiá respectavera cá acêst'a, pâna acum n'au mai vediutu Vienn'a. Frumósa destulu erá și cea din an. 1862, cu ocasiunea asternerei petitiunei celei colective in caus'a Mitropoliei; dar aceea, cá tôte deputatiunile rugátóre, se leganá atunci intre sperantia și temere: pe candu cea de acum, vediendu-si sperantiele implinite, avú de a se indulci de secerisiulu celu bogatu.

Mâne, poimane voru parasí deputatii Vienn'a, unii intorcendu-se la ale sale, ezra altii impreuna cu Par. Mitropolitu și cu Par. Episcopu, se voru duce deadreptulu la Carlovitiu, spre a luá parte, mai preurma la congressulu de acolo, pentru tractaren de impaciuire in privinti'a impartirei celoru materiale, insa acum cá unu corpu român de sine statatoriu factia cu celu serbescu iarasi de sine statatoriu.

Dea D-dieu, cá sa se finésca in pace și acestu actu mai deprearma, pentru cá apoi câtu mai curendu sa ne potemu vedé organizati și asiediati bisericesce!

Varietáti și noutáti de di.

Comuna Resinari, precum esceléza intre alte comune prin scólele și alte institutiuni, publice ale seie, asiá va escelá de aici incolo și prin aceea, ca va avé mediculu seu propriu, salarisatu din budgetulu comunei. Tocmai audimú, ca d. Dr. de medicina Nicolau Stoia a sositu, de dóne díle acolo la locul destinatiunei seie.

(Academi'a Slaviloru de mediadi.) Fondulu academi'e slavice de mediadi a fostu la finea anului 1864. 173,926 f., alu universitáti slavice meridiane 11,516 f., in fine alu „Matic-ei ilirska“ 35,000 f., cu totulu dar dispune academi'a Slaviloru de mediadi despre unu capitalu de 300,000 f.

(Cutremutu de pamentu.) In Algeri'a s'au simtítu in 16/2 Ianuariu pre la 4 óre dimiuéti'a unu cutremuru de pamentu.

Principatele române unite.

Din mai multe foi și nemțiesci și române aflăm, ca ministrul de finanțe din Români'a Dr. Steege și cel de cultură și instrucțiunea publică N. Crețulescu și-au dat dimisiunea. Căusele, pentru ce? sunt până acum necunoscute. Pre cel d'antăiu lu suplinesce ad interimu ministrul de justiție Balanescu; ear în locul celui de alu doilea au pasit G. Bengescu.

— Citim, ca în București s'au înființiat sub auspiciile dlui B. Alessandrescu directoru la ministeriul cultelor și instrucțiunea publică o școală de muștra, după cum există peja un'a un'a în Iași totu de acelu domn înființiată și după care au a se organiza toate școlile primare în țiera.

PROIECTU DE DECRETU ORGANICU,
pentru înființierea unei autorități sinodale centrale, pentru afacerile religiei române.

CAPITOLUL I.

Art. I. Biserica ortodoxă română este și rămâne independentă de ori ce autoritate biserică străină, întru totu ce privește organizarea și disciplina.

Art. II. Biserica română, a cărei unitate este reprezentată prin unu sinodul general, continuă de a fi administrată de Mitropolitii și Episcopii eparchioli, cu ajutoriul sinodelor de eparchie.

Art. III. Unitatea dogmatică a santei religii ortodoxe române, cu biserica mare a resaritului, o menține sinodul general alu bisericii române prin consultațiuni cu biserica ecumenică din Constantinopol.

CAPITOLUL II.

Compunerea sinodului.

Art. IV. Sinodul general alu bisericii române se compune:

a) Din Mitropolitii. b) Din Episcopii eparchioli. c) Din Arhiepiscopii români. d) Din câte trei deputați aleși de fie care eparchie de către clerul de mir, și numai dintre preoții de mir, sau și persoanele laice cu cunoștințe teologice. e) Din Decanii facultăților de Teologie din Iași și București.

Membrii sinodului general sunt aleși pe termen de trei sesiuni.

Art. V. Adunările sinodului general alu bisericii române, se prezintă în numele Domnitorului, de către Mitropolitul primat alu României.

Ministrul cultelor asistă la deliberările sinodului general, și ia parte la lucrările lui, fără însă de a avea votu la încheierile aceluia.

Art. VI. Locul de întrunire a sinodului general, va fi în capitala României.

Art. VII. Convocarea sinodului general se face în sesiune extraordinară, după legea de alegere aici anexată.

Art. VIII. Sinodul general deschide sesiunea sa ordinară la fie care doi ani în antăia d' a lunii Iuliu.

Sesiunea ordinară este de o luna.

Art. IX. Publicațiunile de convocare ale sinodului general în sesiune ordinară, se vor face de către Ministeriul cultelor, după aprobarea Domnitorului.

Art. X. Deschiderea sesiunii sinodului general se va face de către Ministeriul cultelor prin citirea actelor de convocare.

XI. Fiecare cap de eparchie are dreptul de a interveni pe lângă ministeriul de culte și a-i spune motivele de urgență, care aru reclama convocarea extraordinară a sinodului, după care ministeriul va convoca sinodul de va găsi de cuviință.

Art. XII. Sinodul general nu poate sub nici unu cuvânt a se ocupa în sesiunile extraordinare, de alte chestiuni decât acele cuprinse și specificate în raportul de convocare.

Art. XIII. Sesiunile ordinare și extraordinare, ale sinodului general, se închid de Ministrul secretariu de stat la departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii publice, prin aprobarea domnească, de îndată ce desbaterile acelu sinod aru esă din cercul atribuțiilor sale.

Redeschiderea sinodului general rămâne amânata până la timpul otaritu de Consiliul de ministri cu aprobarea Domnitorului.

Art. XIV. Unu regulament special pentru sinod se va pregăti și da de Guvernu.

CAPITOLUL III.

Atribute.

Art. XV. Religia ortodoxă română, fiind liberă în stat, sinodul ei generale are putere legislativă, și administrativă în afacerile spirituale sau de cultură.

Art. XVI. Nici odată și sub nici unu cuvânt înse, sino-

dul general alu bisericii române, nu va pute modifica sau împedea:

a) Libertatea de conștiință și toleranța religioasă.

Legiuirile pentru toleranța religioasă sunt cu totul de competența Adunărilor legislative ordinare.

b) Limba cultului ortodox în bisericile din țiera va fi de a porurea cea română.

Art. XVII. Atributele legislative ale Sinodului general pota asupra următoarelor materii:

a) Disciplina biserică și monachala. b) Ritualul bisericii în marginirile legilor și regulamentelor. c) Legile de chirotonit. d) Legile relative la Seminarie și facultăți de Teologie, cetă pentru disciplina și materiile religioase. e) Legile pentru înființarea de biserici.

Anonce *)

pentru
Prænumeratiune și subscripțiune
a unui
scientificu arangiatu
nou

DICTIONARIU

francesu, romanu și germanu spre aplicatie pentru toate incluziunile de instrucțiunea publică mai înaltă și de josu, adică: Academii, liceum, collegii, gimnaziile mari și mici, normale, capitale, triviale, comunale, nationale, institutele de literatură, de cultura populară, și alte pensii;

și universalu

pentru toate etatele

conținendu.

toate verbele usuale, aplicabile, noue și vechi a acestor trei limbi, cu alor definițiune științifică, cu alor declarațiune și semnificație diferite atât în sensul lor propriu, cotu și figurativu, teologicu, mechanicu, machini de vaporu, califerați, jurisprudenție, medicină, chirurgie, chimie, fizicu, math., astrol., astronom., filosoficu, teol., log., arch., bot., jur., geol., minerolog., numismaticu, comer., marit., milit., agricultur. etc. care sunt propriu expresiune și terminologie a susu numitelor științe, a artelor, metierilor și industriantilor, proverbelor; proprietatea și geniul limbii franceze,

romana, și germană;

un'a tablă alfabetică

de nume propriu, masculine și feminine, a țierilor, națiunilor, fortoreselelor, muntilor, și riurilor etc.; în fine

un'a tablă alfabetică

a verbelor regulate și neregulate, de abreviațiune și

și explicațiune terminelor tehnice;

după cei mai buni autori și originali consistându din III. despartimente, gr. octavă, folio formatu, francesu, romanu și germanu, elaboratu și redigiatu de

Ioanne Cattarigh

I. Editiune stereotypă

1865.

Susu numitul Dictionariu sistematicu și alfabeticu arangiatu în III. Tomuri, va esă continuu în III. periode succesive.

Pretiuul prænumeratiunii și subscripțiunii pentru compunerea Dictionariului, și spesele tipografice, cu expedițiunea postală, porto franco, pentru aceste III. Tomuri, consecuentu pentru totu Dictionariul, s'a fixatu și determinatu aprobativu pe **4 fiorini** v. a.

P. T. D. prænumeranti sunt priu acest'a onorabilu rogati din susu numitul pretiu de prænumeratiune, din 4 f. — anticipando — **2 f.** v. a. spre portarea speselor antelaboratelelor, a compozițiunii, a tipografiei, și pentru expedițiunea postală porto franco de adiante că din 30 Ianuaru 1865. prefixu până la cel mai lungu terminu la 28 Februaru a. c. a-i adresa și trimite la autorul Dictionariului d. **IOANNE CATTARIGH**, oficiulu tribunalu comitatensu în Clusu; ear restulu de **2 f.** v. a. asemenea a-i adresa și trimite subscribului auctoru în Clusu dinpreună cu recepis'a peste primiri'a și immanuarea Tomului I., căci netrimitiindu-se și neadresandu-se pretiuul fixatu și determinatu, eu nu voi fi în acea Positiune și potentie, acestu opu pentru literatură română de cea mai mare importanță alu compune, și continuă mai multu.

Primiti Dnii mei prin acest'a ocaziune asigurati despre a me sincera consideratie și onore, cu care eu sunt obligatu continuu respectandu-ve.

Clusu 30 Ianuaru, 1865.

Ioanne Cattarigh,

oficiulu trib. comitatensu în Clusu.

*) Cu stilulu și ortografi'a originală a d. autoru. Editor'a T. R.